

Hooge Crater Cemetery

Beschrijving Locatie

“Hooge Crater Cemetery” ligt langs de drukke Meenseweg, tegen de heuvelflank van “t Hoge”, recht tegenover het “Hooge Crater Museum” (Meenseweg 467). Iets meer naar het O ligt het “Hotel Kasteelhof 't Hooghe”, met in de tuin mijnkraters uit 1916, 2 Duitse betonconstructies en een opgegraven loopgraaf. Ca. 350m naar het O, voor de parking van het pretpark Bellewaarde, staat het gedenkteken voor het “King's Royal Rifle Corps”. De omgeving is heuvelachtig en langs de Z-kant is een panoramisch zicht richting "Sanctuary Wood" (Hill 62).

Beschrijving Relict

Langwerpige begraafplaats, met een oppervlakte van ca. 14.260m², ontworpen door Sir Edwin Lutyens (hoofdarchitect) met medewerking van N.A. Rew (uitvoerend architect). De begraafplaats is tegen een heuvelflank aan gelegen waardoor het terrein de natuurlijke helling naar beneden volgt. Het voorste deel, bestaande uit de 'Stone of Remembrance', de 'Cross of Sacrifice' en 2 schuilgebouwen, is afgescheiden van de eigenlijke begraafplaats. De 'Stone of Remembrance' staat in een ronde diepte, die afgezoomd is met bakstenen, afgedekt met witte stenen. Op dezelfde as staat de 'Cross of Sacrifice' (type A), aan weerszijden geflankeerd door een bakstenen schuilgebouw met trappen, een rondbogige doorgang, een dubbele zuilengaanaderij en een zadeldak uit witte natuursteen. In het linkse schuilgebouw is de drietalige tekst van de landplaat uitgehouwen in een rondbogige nis. Hier is ook de CWGC-infoplaat aanwezig, evenals het registerkastje. Er wordt aangenomen dat er in het collectief graf in perk II, rij G, 23 doden liggen. Zodoende zouden er over de 23 perken verspreid, 5922 militairen begraven of herdacht worden, waarvan er 3578 oftewel 60% niet geïdentificeerd konden worden. Volgens het huidige register gaat het aldus om 5183 doden uit het Verenigd Koninkrijk (waarvan 3321 ongeïdentificeerd), 513 doden uit Australië (waarvan 178 ongeïdentificeerd), 105 doden uit Canada (waarvan 36 ongeïdentificeerd) en 121 doden uit Nieuw-Zeeland (waarvan 43 ongeïdentificeerd). Er zijn 'special memorials' opgericht voor 31 doden uit het Verenigd Koninkrijk, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland, die zich vermoedelijk bevinden onder de niet-geïdentificeerde doden. Op 14 'special memorials' en beschreven op een 'Duhallow Block' worden 12 Britten herdacht, die op 'La Chappelle Farm' begraven lagen, maar wiens graf niet meer teruggevonden kon worden. Ook 2 Britten, wiens graf verloren ging op 'Kruisecke German Cemetery', worden hier via een 'special memorial' herdacht.

Historische Achtergrond

Gedurende gans de oorlog zou heel zwaar gevochten worden in de omgeving van Hooge, door zijn hoogteligging een strategisch heel interessante positie voor beide partijen. Hier stond een kasteel van de familie de Vinck, dat op Britse militaire kaarten aangeduid werd met 'Hooge Château'. Op 31 oktober 1914, toen de staf van de 1ste en 2de Britse divisie hier vergaderde, was het kasteel het doelwit van een Duitse artillerie-aanval, waarbij bijna alle aanwezige officieren gedood werden. Na deze Duitse aanval zou 'White Chateau' nabij 'Hellfire Corner' (Kruiskalsijde) als geallieerd hoofdkwartier tijdens de Eerste Slag om Ieper gebruikt worden. In 1915 zou heel hard gevochten worden om Hooge, waarbij de ruïnes van het kasteel, met zijn omgeving meermaals van bezetter wisselden. Op 2 juni konden de Duitsers de ruïnes van het kasteel veroveren. Na deze gevechten lagen de Britten en de Duitsers ter hoogte van Hooge op nauwelijks 50m van mekaar. Er werd een Britse tegenaanval gepland, die uiteindelijk zou plaatsvinden op 19 juli 1915 en voorafgegaan werd door de ontploffing van een mijnlading van 2200kg, wat tot dan toe de grootste mijnlading van de oorlog was geweest. De mijnlading was geplaatst geweest door de '175th Tunnelling Company'. Bij de explosie werden een tiental mannen van de '4th Middlesex' levend onder het neerkomende puin begraven. De geallieerden slaagden er tijdens de daaropvolgende aanval niet in om veel verder te geraken dan de krater zelf. Tijdens een Duitse tegenaanval eind juli 1915 gebruikten de Duitsers een nieuw wapen: de vlammenwerper. Toen was de '8th Rifle Brigade' bij de 'Hooge-krater' gelegerd, met aan de linkerflank de '9th King's Royal Rifle Corps' en aan de rechterflank de '7th King's Royal Rifle Corps'. De Britten werden teruggeslagen. Tijdens een Britse tegenaanval op 9 augustus 1915 konden ze het terrein, dat ze een tiental dagen eerder verloren hadden, de 'Hooge-krater' inclusief, opnieuw veroveren. Op 25 september 1915 voerden de Britten bij 'Bellewaerde Ridge' en Hooge een aanval uit op de Duitse stellingen (in het kader van een grootscheepse aanval bij het Franse Loos). De aanval was voorafgegaan door de ontploffing van 2 mijnladingen. Tegen het einde van de dag bevonden de Britten zich echter opnieuw in de loopgraven, van waaruit ze 's morgens vertrokken waren, ca. 4000 'verliezen' rijker... Tijdens de Slag om Mount Sorrel lieten de Duitsers op 6 juni 1916 in de omgeving van het Hooge 4 krachtige mijnladingen tot ontploffing brengen, waarna ze 500 tot 800m konden oprukken. De Canadezen waren er op 13 juni in geslaagd om Hill 62 te heroveren, maar Hooge moesten ze een jaar lang in Duitse handen laten. Aan het begin van de Derde Slag om Ieper slaagde de '24th Brigade'

(8th Division) erin om Hooge te heroveren. De omgeving van Hooge werd evenwel een tankkerkhof. Tijdens het Duitse Lente-Offensief (april 1918) werden de Britten teruggedrongen tot het Hooge. Door de Duitse druk besloten ze om een nieuwe positie in te nemen nabij 'Hell Fire Corner' (Kruiskalsijde). Op 28 september 1918 (Eindoffensief) tenslotte slaagden de Britten er in om tot Geluveld op te trekken. De 'Hooge-krater' van 19 juli 1915 had een doorsnede van 40m en een diepte van 6m. De kraterwand bestond uit 5m hoog opgeworpen aarde en was door beide kampen een gegeerde schuilplaats, die veel mogelijkheden bood. De krater werd in de jaren '20 opgevuld. De cirkelvormige diepte rondom de 'Stone of Remembrance' op 'Hooge Crater Cemetery' wil refereren naar deze en andere mijnkraters die in de omgeving werden geslagen. Het kasteel 'Hooge' werd na de oorlog heropgebouwd op de plaats van de vooroorlogse stallingen. Het kasteelpark is bijna volledig in handen gekomen van het pretpark 'Bellewaerde'. De kraters in de tuin van het in Engelse cottage-stijl heropgebouwde landhuis dateren van 6 juni 1916, toen de Duitsers ondergrondse mijnladingen tot ontploffing lieten brengen. 'Hooge Crater Cemetery' werd gestart in oktober 1917, door de 'burial officer' van de 7de divisie. De begraafplaats bevatte 76 graven (= perk I, rijen A tot D), toen het tijdens het Duitse Lente-Offensief (april 1918) opnieuw in Duitse handen viel. Na de wapenstilstand werd de begraafplaats uitgebreid met zo'n 5800 graven uit slagvelden en kleinere begraafplaatsen rondom Zillebeke, Zandvoorde en Geluveld. De volgende begraafplaatsen werden ontruimd en naar hier overgebracht :

* BASS WOOD CEMETERIES No. 1 and No. 2 (Zillebeke) Deze begraafplaats bevond zich aan de oostzijde van de Bassevillebeek op 800 m ten Z van 'Herenthage Chateau'. Ze bevatte de graven van 48 militairen uit het Verenigd Koninkrijk die vielen tussen december 1917 en maart 1918.

* KOELENBERG GERMAN CEMETERIES (Geluwe) Deze begraafplaats bevond zich aan de zuidkant van de Meenseweg. Ze bevatte de graven van 10 militairen uit het Verenigd Koninkrijk

* K.O.S.B. CEMETERY (Geluwe) Deze begraafplaats lag langs de Meenseweg 800m ten W van Geluwe. Hier lagen 18 militairen uit het Verenigd Koninkrijk begraven die vielen tijdens en na de verovering van Geluwe door de '34th Division' in oktober 1918. 10 van hen behoorden tot de '1st/5th K.O.S.B. (King's Own Scottish Borderers)'.
* LA CHAPELLE FARM (Zillebeke) Deze begraafplaats lag tussen 'Chester Farm' en 'Blauwepoort Farm'. Er werden 17 militairen uit het Verenigd Koninkrijk begraven in februari en maart 1915.

* MENIN ROAD PILLBOX CEMETERY (Zillebeke) Deze begraafplaats lag tussen 'Herenthage Chateau' en Geluveld. Er werden 20 militairen uit het Verenigd Koninkrijk begraven in oktober 1917.

* NIEUWE KRUISEECKE CABARET CEMETERY (Geluvelde) Deze begraafplaats situeerde zich aan de zuidkant van de Meenseweg. In oktober 1918 werden er 21 militairen uit het Verenigd Koninkrijk begraven en 1 uit Canada.

* PILLBOX CEMETERY (Zonnebeke) Deze begraafplaats lag 450m ten NO van Westhoek. Ze werd in oktober 1917 gebruikt voor de bijzetting van 34 militairen uit Australië, 26 uit het Verenigd Koninkrijk, 2 uit Canada en 1 uit het British West Indies Regiment.

* SANCTUARY WOOD OLD BRITISH CEMETERY (Zillebeke) Deze begraafplaats bevond zich in het Sanctuary Wood ten NO van de huidige begraafplaats Sanctuary Wood Cemetery. Van 1915 tot 1917 werden er 50 militairen uit het Verenigd Koninkrijk (waarvan 30 niet-geïdentificeerden) en 4 uit Canada begraven.

* TOWER HAMLETS CEMETERY (Geluvelde) Deze begraafplaats bevond zich tussen Geluveld en Bass Wood ten W van een rij bunkers met de naam 'Tower Hamlets'. Ze bevatte de graven van 36 militairen uit het Verenigd Koninkrijk die omkwamen tijdens de winter 1917-1918.

* WESTHOEK RIDGE SMALL CEMETERY (Zonnebeke) Deze begraafplaats bevond zich bij Westhoek "near the Area Commandant's pillbox and the A.D.S.". Ze werd gebruikt in de herfst van 1917 en bevatte de graven van 16 militairen uit Australië en 6 uit het Verenigd Koninkrijk.

Bron : onroerend erfgoed